

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตจอมทองที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเป็นการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว (One-shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำการวิจัยคือ ประชาชนในชุมชนเป้าหมายปี 2532-2538 จำนวน 28 ชุมชนในพื้นที่สำนักงานเขตจอมทอง ซึ่งได้จัดเป็นประเภทชุมชนได้ 4 ประเภท คือ ชุมชนแออัด(1), ชุมชนเมือง(2), ชุมชนชานเมือง(3), ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร(4)

ตาราง แสดงจำนวนชุมชนในแต่ละแขวง จำแนกตามประเภทชุมชน

แขวง	ประเภทชุมชน				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
บางค้อ	2	4			
บางขุนเทียน		4	4	1	
บางมด		3	1		
จอมทอง	1	3	6		
รวม	3	14	11	1	-

(1) หมายถึง ชุมชนแออัด ได้แก่ ชุมชนที่มีอาคารหนาแน่นไร้ระเบียบและชำรุดทรุดโทรม ประชาชนอยู่อย่างแออัด มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม อันอาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัย โดยให้ถือเกณฑ์ความหนาแน่นของบ้านเรือน 15 หลังคาเรือน ต่อพื้นที่ 1 ไร่

(2) หมายถึง ชุมชนเมือง ได้แก่ ชุมชนที่กรุงเทพมหานครได้จัดทำเป็นประกาศกรุงเทพมหานคร และเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความหนาแน่นของบ้านเรือนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่า 15 หลังคาเรือนต่อพื้นที่ 1 ไร่

(3) หมายถึง ชุมชนชานเมือง ได้แก่ ชุมชนที่กรุงเทพมหานครได้จัดทำประกาศกำหนดชุมชน โดยมีพื้นที่ดำเนินการด้านเกษตรกรรม ประชาชนอยู่อย่างไม่หนาแน่นและยังมีสภาพแวดล้อมที่ดี ในเขตกรุงเทพมหานครรอบนอก รวม 16 สำนักงานเขต

(4) หมายถึง ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร ได้แก่ ชุมชนที่มีบ้านจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัยและดำเนินการโดยภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะบ้านเป็นบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ ตึกแถว หรือบ้านแฝด

(5) หมายถึง เคหะชุมชน ได้แก่ ชุมชนที่ได้รับการจัดตั้ง ดำเนินการ และดูแล โดยการเคหะแห่งชาติ

หมายเหตุ สำนักงานเขตจอมทองไม่มีชุมชนประเภท 5 คือ เคหะชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบจัดชั้น (Stratified Sampling) โดยแบ่งประเภทชุมชนออกเป็น 4 ประเภท จากจำนวน 28 ชุมชน ในแต่ละประเภทหาจำนวนสัดส่วนของชุมชนโดยกำหนดจำนวนชุมชน 1 ใน 3 ของจำนวนชุมชนทั้งหมดได้ดังนี้

1. ชุมชนแออัด มี 3 ชุมชน แล้วหาสัดส่วนจำนวนชุมชนโดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ชุมชนมา 1 ชุมชน คือ ชุมชนริมคลองบางค้อ

2. ชุมชนเมือง มี 14 ชุมชน หาสัดส่วนจำนวนชุมชนโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ชุมชน 4 ชุมชนคือ ชุมชนซอยเทียนทรัพย์ ชุมชนศิลป์เดช ชุมชนบางระเนะใหญ่ ชุมชนทองเจือ

3. ชุมชนชานเมืองมี 11 ชุมชน หาสัดส่วนจำนวนชุมชนโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ชุมชนมา 3 ชุมชน คือ ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 11 ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 4 ชุมชนคุณยายวัน

4. ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร มี 1 ชุมชน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ชุมชนซอยร่วมสุข

ในชุมชนแต่ละประเภทจะใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และไม่มีแผนการย้ายไปอยู่ที่อื่น และจะสอบถามเฉพาะหัวหน้าครอบครัว ภรรยา/สามี ของหัวหน้าครอบครัว หรือ ผู้อยู่อาศัยในครอบครัวที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และการเก็บข้อมูลประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling)

การคัดเลือกและหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1. หาจำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษา ซึ่งกรณีที่มีจำนวนประชากรแน่นอน (finite population) ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2527: 63)

$$n = N / (1 + Ne^2)$$

กำหนดให้ $e =$ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

$$= .05$$

$N =$ จำนวนหลังคาเรือนของประชากร (4198 หลังคาเรือน)*

$n =$ จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = (4198)/(1 + 4198 [0.05^2])$$

$$= \frac{4198}{11.495} = 365.2 = 366$$

$$= 366 \text{ ตัวอย่าง(หลังคาเรือน)}$$

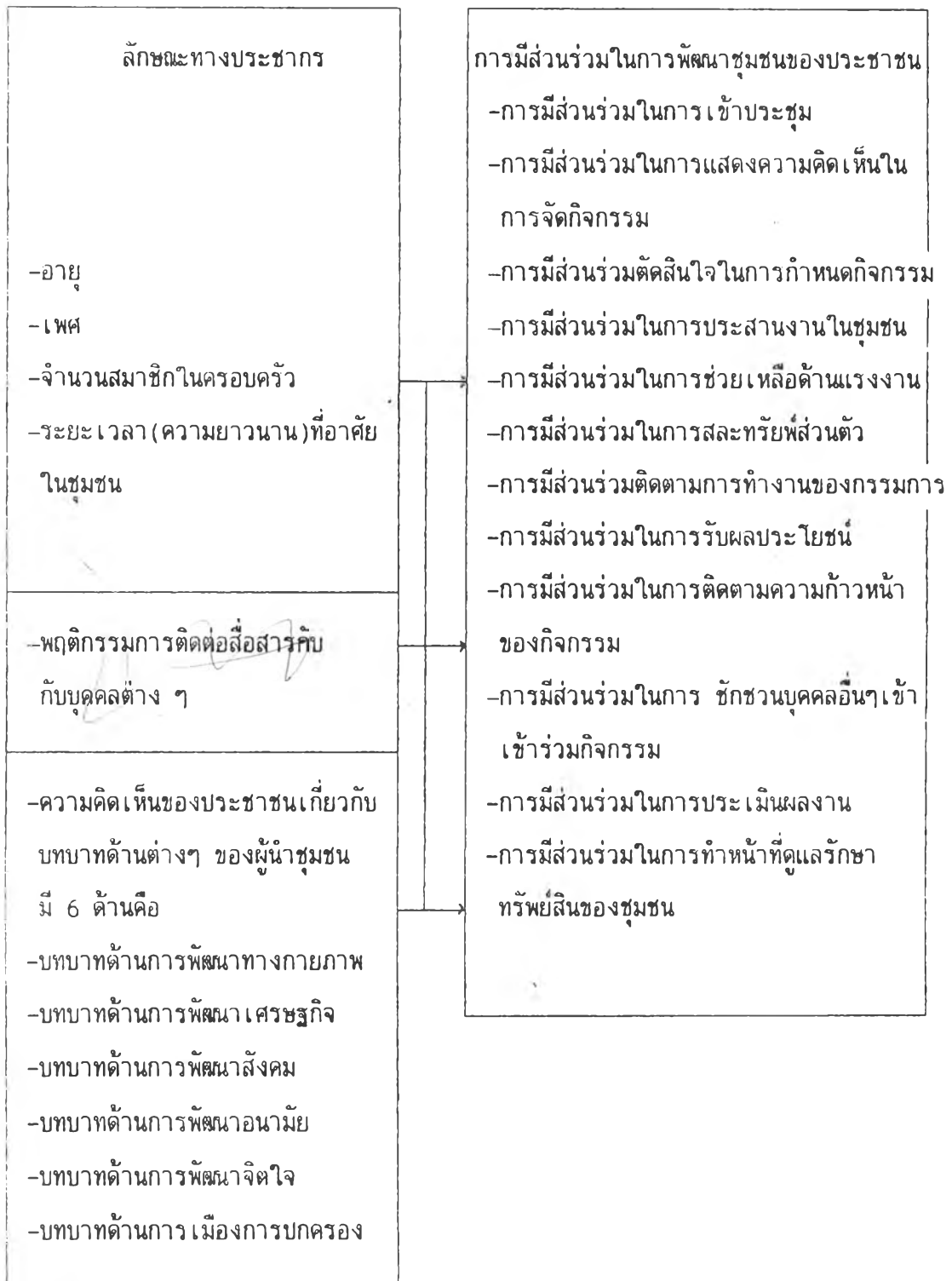
2. นำขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 366 ตัวอย่าง มาหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนอย่างเป็นสัดส่วน จะได้จำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนดังนี้

ประเภทชุมชน	ชื่อชุมชน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชุมชนแออัด	ชุมชนริมคลองบางค้อ	40
ชุมชนเมือง	ชุมชนเทียนทรัพย์	30
	ชุมชนศิลปเดช	70
	ชุมชนบางระแนงใหญ่	40
	ชุมชนทองเจ็โจ	40
ชุมชนชานเมือง	ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่11	40
	ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่4	21
	ชุมชนคุณยายวัน	40
ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร	ชุมชนซอยร่วมสุข	45
รวม		366

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน (เพศ, อายุ, จำนวนสมาชิกในครอบครัว, ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน)

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 อายุมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน

-ตัวแปรอิสระคือ อายุ

-ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน

-ตัวแปรอิสระคือ เพศ

-ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

-ตัวแปรอิสระคือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว

-ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

-ตัวแปรอิสระคือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

-ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของประชาชนกับบุคคลอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

-ตัวแปรอิสระคือ พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร

-ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สมมติฐานที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

- ตัวแปรอิสระคือ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทผู้นำชุมชน
- ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ตัวแปรและการวัด

1. ตัวแปรอิสระ

1.1	อายุ	ใช้มาตราการวัดเป็น	ratio scales
1.2	เพศ	"	nominal scales
1.3	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	"	ratio scales
1.4	ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน	"	ratio scales
1.5	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร (13 ข้อ)	"	interval scales
1.6	บทบาทผู้นำชุมชน 6 ด้าน	"	interval scales
	บทบาทด้านการพัฒนาทางกายภาพ (6 ข้อ)	"	interval scales
	บทบาทด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (6 ข้อ)	"	interval scales
	บทบาทด้านการพัฒนาสังคม (6 ข้อ)	"	interval scales
	บทบาทด้านการพัฒนาอนามัย (6 ข้อ)	"	interval scales
	บทบาทด้านการพัฒนาจิตใจ (6 ข้อ)	"	interval scales
	บทบาทด้านการเมืองการปกครอง (13 ข้อ)	"	interval scales

2. ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน (12 ข้อ)	"	interval scales
---	---	-----------------

การติดตาม ประเมินผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตจอมทองที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาชุมชนใน 2 เรื่องคือ

1. บทบาทผู้นำชุมชนในการพัฒนาชุมชน 5 ด้าน
  - 1.1 บทบาทด้านการพัฒนาทางกายภาพ
  - 1.2 บทบาทด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
  - 1.3 บทบาทด้านการพัฒนาสังคม
  - 1.4 บทบาทด้านการพัฒนาอนามัย
  - 1.5 บทบาทด้านการพัฒนาจิตใจ

ซึ่งเกณฑ์ในการประเมินผล บทบาททั้ง 5 ด้าน จากนโยบายการพัฒนาชุมชนของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมุ่งพัฒนาครบวงจรทั้ง 5 ด้านคือ กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม อนามัย และจิตใจ และได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชน(คณะกรรมการชุมชน)ไว้ในระเบียบ กรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ.2534 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปบทบาทที่สำคัญดังนี้

- หาคนทำงาน - แต่งตั้งและมอบหมายผู้มีความรู้ความสามารถในชุมชนปฏิบัติงาน
- ประสานแก่ง - ประสานงานหน่วยราชการ องค์กรเอกชน อื่น ๆ และรวมทั้งระหว่างประชาชนในชุมชน
- เล็งเห็นปัญหา - รับฟังความคิดเห็นและความเดือดร้อนของประชาชน
- สร้างสามัคคี - สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระหว่างประชาชนในชุมชน
- นำข่าวดีมาบอกกล่าว - ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของทางราชการ และการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาชุมชนให้ประชาชนทราบ
- เผ่าคุณแลทรัพย์สิน - ดูแลทรัพย์สินของทางราชการ และสาธารณะสมบัติ

1.6 บทบาทด้านการเมืองการปกครอง ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มเติมจากนโยบายของกรุงเทพมหานคร

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาเกณฑ์ในการประเมินผล โดยพัฒนาจากแนวความคิดที่มีอยู่ ซึ่งวัดการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 12 เรื่องคือ

- 2.1 การเข้าประชุมของชุมชน
- 2.2 การแสดงความคิดเห็นการจัดกิจกรรม
- 2.3 การตัดสินใจกำหนดกิจกรรม
- 2.4 การประสานการดำเนินกิจกรรม
- 2.5 การช่วยเหลือด้านแรงงาน
- 2.6 การสละทรัพย์สินส่วนตัว
- 2.7 การรับผลประโยชน์
- 2.8 การติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรม
- 2.9 การติดตามการทำงานของกรรมการ
- 2.10 การชักชวนบุคคลอื่นร่วมกิจกรรม
- 2.11 การประเมินผล
- 2.12 การดูแลทรัพย์สิน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed-Ended Questionnaire) โดยแบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ ขนาดครอบครัว ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน สถานภาพในการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของประชาชนกับผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน นักการเมือง เพื่อนบ้าน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชน ในการพัฒนาชุมชน 6 ด้าน ตามสภาพที่พบเห็นในปัจจุบัน

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

เกณฑ์ในการให้คะแนนและความหมาย

คำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2-4 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

1. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของประชาชนกับบุคคลต่างๆ มีทั้งหมด 13 ข้อ วัดเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ของความบ่อยครั้งในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชน มีระดับ ความหมาย และคะแนนดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง สัปดาห์ละอย่างน้อย 2-3 ครั้ง	ให้คะแนน 5
ค่อนข้างบ่อย หมายถึง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ให้คะแนน 4
ปานกลาง หมายถึง เดือนละ 1 ครั้ง	ให้คะแนน 3
นานๆครั้ง หมายถึง 2-3 เดือน ต่อครั้ง	ให้คะแนน 2
ไม่เคยเลย หมายถึง ในรอบ 6 เดือน แทบจะไม่เคยติดต่อกันเลย	ให้คะแนน 1

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ไม่ค่อยมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร มีคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50
มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารน้อย	1.51-2.50
มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารปานกลาง	2.51-3.50
มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารค่อนข้างมาก	3.51-4.50
มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารมากที่สุด	4.51-5.00

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชน (คณะกรรมการชุมชน) ด้านต่างๆ คือกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม อนามัย จิตใจ มีข้อคำถามด้านละ 6 ข้อ และด้านการเมือง การปกครองมี 13 ข้อ วัดเป็นมาตราส่วนประเมินค่า มีระดับ ความหมาย และคะแนนดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง มีบทบาทสมบูรณ์มากที่สุด	
หรือกระทำสม่ำเสมอทุกครั้ง	ให้คะแนน 5
ค่อนข้างบ่อย หมายถึง มีบทบาทมากแต่ไม่สมบูรณ์ที่สุด	ให้คะแนน 4
ปานกลาง หมายถึง มีบทบาทในเรื่องนั้นๆไม่มาก ไม่น้อยเกินไป	ให้คะแนน 3
นานๆครั้ง หมายถึง ไม่ค่อยจะมีบทบาทในด้านนั้นมากนัก	ให้คะแนน 2
ไม่เคยเลย หมายถึง ไม่มีบทบาทในด้านนั้นเลย	ให้คะแนน 1

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้	
มีบทบาทในด้านนั้น ๆ น้อยมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50
มีบทบาทค่อนข้างน้อย	1.51-2.50
มีบทบาทปานกลาง	2.51-3.50
มีบทบาทมาก	3.51-4.50
มีบทบาทมากที่สุด	4.51-5.00

3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน มีทั้งหมด 12 ข้อ วัดเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) มีระดับ ความหมาย และคะแนนดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง มีส่วนร่วมทุกครั้งที่มีกิจกรรม	
การดำเนินงานพัฒนาชุมชน	ให้คะแนน 5
ค่อนข้างบ่อย หมายถึง มีส่วนร่วมมากแต่ไม่ทุกครั้ง	ให้คะแนน 4
ปานกลาง หมายถึง มีส่วนร่วมบ้าง ไม่มีส่วนร่วมบ้างพอๆกัน	ให้คะแนน 3
นานครั้งๆ หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน 2
ไม่เคยเลย หมายถึง ไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนเลย	ให้คะแนน 1

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้	
มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนน้อยมาก	1.00-1.50
มีส่วนร่วมน้อย	1.51-2.50
มีส่วนร่วมปานกลาง	2.51-3.50
มีส่วนร่วมมาก	3.51-4.50
มีส่วนร่วมมากที่สุด	4.51-5.00

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นนักการสื่อสาร ได้แก่ คณะอาจารย์ที่ปรึกษา นักวิชาการ และข้าราชการที่ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (wording) ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม เพื่อนำไปสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดสอบกับประชาชน ที่อยู่ในชุมชนในพื้นที่เขตจอมทองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือตามสูตรของ Cronbach คือ Coefficient Alpha(วิเชียร เกตุสิงห์ 2534:116)

$$= \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right) \quad \text{คือ ค่าความเชื่อมั่น}$$

K คือ จำนวนข้อ

V_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

V_t คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

จากการคำนวณตามสูตรได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของประชาชนกับบุคคลต่าง ๆ ได้ค่าความเชื่อมั่น = .8258

แบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนด้านต่าง ๆ ได้ค่าความเชื่อมั่น = .8

แบบสอบถามตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน ได้ค่าความเชื่อมั่น = .8910

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับ = .9629

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีการวางแผนในการเก็บข้อมูลอย่างรัดกุม ใช้วิธีการแจกแบบสอบถามกับประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายตามบ้านพร้อมให้คำอธิบายอย่างกระจ่าง และวางแผนการเก็บให้ทั่วถึงทั้งชุมชน และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา โดยให้มีจำนวนไม่แตกต่างกันอย่างมาก และสำหรับประชากรที่มีข้อจำกัด เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ต้องการความคิดเห็นจากคนกลุ่มนี้ด้วย จะใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ และเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่ กลางเดือนตุลาคม 2538 จนถึงปลายเดือนพฤศจิกายน 2538

กรรมวิธีทางข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงดำเนินการ ดังนี้

1. ทำคู่มือการลงรหัส (Coding Manual)
2. ลงรหัสในแบบสอบถามเพื่อแปรสภาพข้อมูลดิบให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์จะอ่านได้
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปกรอกลงในแบบการลงรหัส (General Coding Form) และบันทึกลงแผ่น Disk และประมวลผลข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. วิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Statistics) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยการหาความสัมพันธ์ โดยใช้ค่า

สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และค่า Chi-Square (χ^2) และหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

3. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรอิสระในการอธิบายตัวแปรตาม